

إقليم كوردستان - العراق
مجلس الوزراء
وزارة التربية
المديرية العامة للديوان
مديرية التعاقدات العامة
والشؤون القانونية
قسم الشؤون القانونية

هەرێمی کوردستان - عێراق
ئەنجومەنی وەزیران
وەزارەتی پەرۆردە
بەرپۆڵەبەرایەتی گشتی دیوان
بەرپۆڵەبەرایەتی گرتنەگشتییەکان و
کاروباری یاسایی
بەشی کاروباری یاسایی

No: 6655

Date: 14 / 6 / 2016

ژماره: ٦٦٥٥

رێکەوت: ٢٤ / جۆزەردان / ٢٠١٦ کوردی

رێنمایی ژماره (1) ی سالی 2016 رێنمایی قوتابخانه و پهیمانگه ناحکومییهکان

بەپێی ئەو دەسەڵاتە یێمان دراوه، وه بەپێی ماددهی (دووهم) بـرگە ی (یهكهم) له یاسای ژماره (4) ی سالی (1992) ی هه‌موارکراوی وه‌زاره‌تی پەرۆردە و ماددهی (33) له یاسای ژماره (14) ی سالی (2012) ی قوتابخانه و پهیمانگه ناحکومییهکان، له‌بەر به‌رژوه‌ندی گشتی ئەم رێنماییه‌ی خواره‌وه‌مان ده‌رکرد :

رێنمایی قوتابخانه و پهیمانگه ناحکومییهکان

بەشی یه‌كهم

پێناسه‌کان

مادده‌ی یه‌كهم :

مه‌به‌ستی هه‌ریه‌ك له‌م زاواوه و ده‌سته‌واژانه‌ی ناوئهم رێنماییه، مانا‌کانی به‌رامبه‌ریانه:

وه‌زاره‌ت: وه‌زاره‌تی پەرۆردە.

وه‌زیر: وه‌زیری پەرۆردە.

به‌رپۆڵه‌بەرایه‌تی: به‌رپۆڵه‌بەرایه‌تی قوتابخانه و پهیمانگه ناحکومییه‌کان، که به‌پێی یاسای ژماره (14) ی سالی (2012) ی قوتابخانه و پهیمانگه ناحکومییه‌کان دامه‌زراوه.

لیژنه‌ی بالا: لیژنه‌ی بالای قوتابخانه و پهیمانگه ناحکومیهکان له‌دیوانی وزارت.

لیژنه‌ی سهرپهرشتیاری: لیژنه‌ی سهرپهرشتیاری تاییهت به باخچه و قوتابخانه و پهیمانگه ناحکومیهکان له (ب.گ.پ. پاریزگه) یان (په‌که‌ی سهرپهرشتیاری تاییهت به‌خویندنی ناحکومی).

قوتابخانه‌ی ناحکومی: باخچه، قوتابخانه (بنه‌رته‌ی، ناماده‌ی) یان پهیمانگه‌ی ناحکومی.

قوتابخانه: قوتابخانه‌ی بنه‌رته‌ی یان ناماده‌ی یاخود هه‌ردووکیان پیکه‌وه.

باخچه: باخچه‌ی مندالان.

کۆمه‌لگه: هه‌رسی قوناغی (باخچه، بنه‌رته‌ی، ناماده‌ی) به‌یه‌که‌وه.

پهیمانگه: خویندن بۆ ماوه‌ی پینج سال له دوا‌ی پۆلی (9) ی بنه‌رته‌ی.

خاوه‌ن قوتابخانه‌ی ناحکومی: هه‌رکه‌سیک یان که‌سایه‌تییه‌کی مه‌عنه‌وی، به‌ته‌نیا یان به‌کۆمه‌ل.

دامه‌زراندن: دروستکردن، کردنه‌وه یان فراوانکردنی قوناغه‌کان.

دامه‌زرتنه‌ر: نه‌و که‌سه‌یه‌که‌داوای پیدانی مۆله‌تی باخچه، قوتابخانه یاخود پهیمانگه‌ی ناحکومی ده‌کات.

شیاوی پهروه‌ده‌ی: هه‌رکه‌سیک خاوه‌ن پروانامه‌ی دبلۆم و به‌رزتر بیت له‌بواری پهروه‌ده یاخود به‌شداری خولی شیانندی مامۆستایانی کردبیت.

قوتابخانه و پهیمانگه خۆمالیه‌کان (لۆکال): نه‌و قوتابخانه و پهیمانگه ناحکومیانه‌ن، که پروگرام و سیستمی نه‌زمونه‌کانی وزارت پهروه‌ده له‌گه‌ل هه‌ندیک پروگرامی سه‌ربار به‌کارده‌هینن.

قوتابخانه و پهیمانگه بیانییه‌کان: نه‌و قوتابخانه و پهیمانگه ناحکومیانه‌ن، که سیستم و پروگرامیکی فی‌رکردنی باوه‌رپیکراوی ولاتیکی بیانی په‌یره‌وه‌ده‌کن و سیستمی نه‌زمونی تاییه‌تی خۆیان هه‌یه یاخود نه‌زمونه‌کانی وزارت پهروه‌ده‌ی هه‌ریم په‌یره‌وه‌ده‌کن.

قوتابخانه و پهیمانگه نیوده‌وله‌تییه‌کان: نه‌و قوتابخانه و پهیمانگه ناحکومیانه‌ن، که پروگرام و سیستمی تاییه‌تی خۆیان هه‌یه و قوتابییه‌کانیان بۆ نه‌زمونه نیوده‌وله‌تییه ناسراوه‌کانی وه (Level A، Level B، SAT 1، SAT 2، GCSE، IB، IGCSE و هاوشیوه‌کانی ناماده‌وه‌کن. هه‌روه‌ها له‌چه‌ندین ولاتی دیکه‌دا هاوشیوه‌یان هه‌یه به‌هه‌مان پروگرام.

قوتابخانه‌ی ناحکومی قازانج نه‌ویست: به‌و قوتابخانه‌نه‌ده‌لین که خزمه‌تگوزاری پهروه‌ده‌ی پيشکesh ده‌کن و له‌لایه‌ن که‌سانی خیرخواز یان ده‌زگای خیرخوازی به‌رپه‌ده‌ه‌برین و په‌یره‌وی پروگرام و سیستمی خویندنی وزارت پهروه‌ده‌ی حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان یاخود په‌یره‌وی پروگرام و سیستمی خویندنی ده‌زگایه‌کی پهروه‌ده‌ی جیهانی ده‌کن که باوه‌رپیکراو بیت له‌لایه‌ن ریکخراو و دامه‌زراوه په‌یوه‌ندیداره‌کان و زۆربه‌ی ولاتانی جیهان.

بہشی دووہم

پیدان و نوی کردنهوه و هه ئوشاندنهوهی مؤلته

ماددهی دووہم:

هه رکهسیک یان که سایهتیبه کی معنهوی ، بهتهنها یان به کۆمهل ، مافی دامهزراندنی قوتابخانہی ناحکومی ههیه بهرچهاو کردنی ماددهکانی یاسای ژماره (14) ی سالی (2012) و ماددهکانی هاتوو له م رینماییه:

په کهم: نه گهر داواکار بۆ وهرگرتنی مؤلتهی قوتابخانہی ناحکومی کهسیکی ناسایی بوو، پیویسته نه م مهرجانہی تیدابیت:

- 1- ته مهنی له (24) بیست و چوار سال که مژ نه بیست.
- 2- به تۆمتهی گهندهلی و بهدرهوشتی سزا نه درابیت.
- 3- نابیت فهرمانبهر بیت له کهرتی گشتی.
- 4- توانای دارایی پیویستی هه بیست بۆ جیبه جیکردنی هه موو دواکاریانہی که له یاساو رینماییهکانی قوتابخانہ و پھیمانگه ناحکومیهکاندا هاتوو، به بهلگه ی بانکی.

دووہم: نه گهر داواکار بۆ وهرگرتنی مؤلتهی قوتابخانہی ناحکومی، که سایهتیبه کی معنهوی بوو وهک کۆمپانیا یا خود ریکخراو ، پیویسته نه م مهرجانہی تیدابیت:

- 1- ئاکاری پھروہردہیی هه بیست.
- 2- تۆمار کراو بیت له هه ریمی کوردستان.
- 3- دباریکردنی بریکاری یاسایی که نوینه رایهتی کۆمپانیا/ ریکخراو بکات بۆ راپهراندنی کارهکانی.
- 4- توانای دارایی پیویستی هه بیست بۆ جیبه جیکردنی هه موو دواکاریهکانی هاتوو له یاساو رینماییهکانی قوتابخانہ و پھیمانگه ناحکومیهکان به بهلگه ی بانکی.

ماددهی سیبیه م:

گشت قوتابخانہ ناحکومیهکان، که له لایهن کهسیک یان که سایهتیبه کی معنهوی داده مزرین ، له ژیر ناوی باخچهی مندالان، قوتابخانہ (بهرهتی یان نامادهی)، یا خود پھیمانگه ی ناحکومی پۆلین ده کرین.

ماددهی چواره م:

په کهم: له هه موو کاتیکیدا ده کری داوای پیدانی مؤلته بکریت، به لام پیویسته مامله که له گهل دابینکردنی هه موو بهلگه نامه داواکراوه کان پیش (7/15) بگاته وهزارهت.

دووم: نوپکردنهوہی مؤلہت: دهی قوتابخانه ناحکومیهکان دووسال جارنک مؤلہتہکانیان نوی بکہنہوہ، پیویسته ماملہکانیان پیش 8/15 ھی سالتیک بگاته و ہزارہت.

سیہم: تنہا و ہزارہتی پەرورده مافی پیدانی مؤلہت و نوپکردنهوہی مؤلہت و ہلہوشاندنهوہی مؤلہتی ہہیہ.

ماددهی پینجہم:

یہکهم: داواکار بهی پی فورمی ژماره (1)، داواہیک پیشکشی و ہزارہت دهکات.

دووم: ئەم داواہی لەماوہی (سی- 30 رۆژ) دا لە ریکهوتی پیشکشی کردنی داواکە بەرازی بوون یان رازی نەبوون بە پاساوی بەجی و ہلام بدریتہوہ.

سیہم: پاش وەرگرتنی رەزامەندی و ہزارہت، نووسراوی پشتگیری بۆدە کری بۆ بەرپۆہبەرایەتی گشتی پەروردهی پاریزگہ.

چوارہم: لە بەرپۆہبەرایەتی گشتی پەروردهی پاریزگہ، نووسراو بۆ ئەو لایەن و فەرمانگەیانہی لەماددہی شەشەم دیاری کراون دە کری، بۆ دەستەبەر کردنی پشتگیریہکان بەمەبەستی نامادە کردنی فورمی ژماره (2).

ماددهی شەشەم:

ئەگەر ہاتوو داواکار پابەندنہوو بە داہینکردنی بەلگەنامەکان پیش 7/15 ، رەزامەندیہ سەرہتایہکە بەہلہوشاوە دادەنریت و بۆسالتی دواتر ہەژمار ناکریت.

بەلگەنامەکان :

- 1- پشتگیری (تەندروستی، شارەوانی، بەرگری شارستانی، ئاسایش، نەہیشتنی تاوان).
- 2- ئەستۆی پاکی باجی دەرامەت.
- 3- کەفالەیی مسۆگەر بە بری (5%) کۆی گشتی داہاتەکانیان.
- 4- سالنامہی خویندن.
- 5- پلانی خویندن و چالاکیہکانی سالانہی قوتابخانہی ناحکومی.
- 6- بەلگەنامہی تاپۆی بینا و نەخشەیی ئەندازہیی.
- 7- ژیاننامہ (سی فی) داواکار/خاوەن قوتابخانہی ناحکومی.
- 8- بەلیننامہی خاوەن قوتابخانہی ناحکومی بۆ پابەندبوون بە یاسا و رینمایہکانی خویندنی ناحکومی.
- 9- دوو وینہی (6X4) خاوەن قوتابخانہی ناحکومی.
- 10- کۆپی کارتێ زانیاری (دانیشتوی ہەریم)، کۆپی نشینگہی (دانیشتوی دەرہوہی ہەریم)ی خاوەن قوتابخانہ.
- 11- لیستی ناو و برۆانامہی تہواوی مامۆستا و فەرمانبەران و کارمەندانێ میلک.

- 12- لیستی ناو و پشتگیری تھواوی مامؤستایانی وانہبیژ.
- 13- پشتگیری تھندروستی بھریوہبر و مامؤستا و کارمھندان قوتابخانہی ناحکومی.
- 14- ریگھپیدانی پھسندکراوی دھزگای نیودھولتھتی بؤ تھو قوتابخانہ و پھیمانگھیانہی پھریوہوی پھوگرام و سیستھمی تھو دھزگایہ دھکھن، پیوستھ تھم خالانہی خواروہ لھ خوبگریٹ:
- أ. بھکارھینانی پھوگرام و سیستھمی دھزگاکھ.
- ب. سھریھرشتی کردنی قوتابخانہ کھ.
- ج. مامؤستایانی قوتابخانہ/ پھیمانگھ دھبی خوولی راھینان بیین لھلایھن دھزگاکھوہ.
- د. دیاری کردنی زنجیرھ قوتابخانہ/ پھیمانگھ کھ لھ لیستی تھو قوتابخانانہی سھر بھو دھزگایھن(= براند)، ھھروھھا رھزامھندی بھشداریکردن لھ تھزمونھکانیان.
- ھ. ناردنی راپورتی سالانھ سھبارھت بھ قوتابخانہ/ پھیمانگھ بؤ وھزارھتی پھروہردھ بھ ھھردوو زمانی (کوردی و ئینگلیزی) پیش (8/1)ی ھھموو سالتیک لھرووی (سیستھم ، بھریوہبردن ، زمانی خویندن ، وانھکانی بھرکاری و زانستھکان).
- 15- کؤپی مؤلتھتی کارکردن بؤ کؤمپانیا و ریکخراوھکان.
- 16- رای لیژنھ سھریھرشتیاری خویندنی ناحکومی پھروہردھ پاریژگھ.
- 17- بھریوہبھرایھتی بیناسازی لھ (بھریوہبھرایھتی گشتی پھروہردھ پاریژگھ) لھ دوا پشکین، باشی و گونجاوی بیناکھ دھسھلیتی بھ پیی تھو مھرج و پیوستیانہی لھ یاسا و رینمایھکانی باخچھ و قوتابخانہ و پھیمانگھ ناحکومیھکاندا ھاتووھ.
- 18- دانی رسومات یاسابی کھوا بھرھکھ دیاری کراوھ لھ ماددھ (64)ی تھم رینمایھ، کھ دھبیٹھ داھات بؤ خھزینھی حکومھت بھ گویرھی پسوولتھ (137)أ.
- 19- جگھ لھ رسوماتی مؤلتھت وھرگرتن، لھ گھل ھھر داواکاریھک تھم بھرھ پارانھ وھردھ گیرین بھ گویرھی پسوولتھ (137)أ:
- أ- بری یھک ملیؤن دینار لھ گھل داواکاری کردنھوہی باخچھی مندالان.
- ب- بری دوو ملیؤن دینار لھ گھل داواکاری کردنھوہی قوتابخانہی بھنرھتی، نامادھبی، پھیمانگھ.

ماددھی ھھوتھم:

ریکارھکانی وھرگرتنی مؤلتھتی کؤتایی بھم شیوھیھی خواروہ دھبن:

- 1- (بھریوہبھرایھتی گشتی پھروہردھ پاریژگھ) پاش وردبینی، فؤرمی ژمارھ (2) و بھلگھنامھ رھسھنھکان بھرزدھ کاتھوہ بؤ وھزارھت پیش ریکھوتی (7/15) ی ھھر سالتیک.

- 2- فۆرمى ژماره (2) و بەلگەنامەكان پاش وردىبىنى و واژوكرديان لەلايهن لىژنهى وردىبىنى و لىژنهى بالای مۆلت بەرزده كرىنهوه بۆ وهزير بهمه بهستى پهسهند كرديان.
- 3- فەرمانى وهزارى بهو مۆلتە دەردەچيێت بۆ ئەو سالتەى خويندن، پيش (8/15).
- 4- سالتى يه كه مى تهمنى قوتابخانهى ناحكومى مۆلتە ته كه لەژيرچاوديرى دەبيت، لە كۆتايى سالتى خويندن ئەگەر نرەى هەلسەنگاندى ئەو مۆلتە ته لەلايهن لىژنهى سەرپەرشتياري له 70% و زياتر بوو مۆلتە ته كه دەچهسپيێت، بەپيچەوانهوه ئەو مۆلتە ته كه پوچەل دە كرىتهوه.
- 5- بۆ سالتى يه كه م، لەقوناغى باخچهى مندالان ريگه دەدریێت مندالانى چوارسال و پينج سال وهربگرن، بۆ قوناغى بنەرەتى تەنھا پۆلەكانى (1 ، 2 ، 3) بكاتەوه و لەقوناغى ئامادەي تەنھا پۆلى (10) و پەيمانگە تەنھا قوناغى (1)، دواتر هەر سالتە و پۆليێك زيات دە كرىت.

ماددهى ههشتەم:

لەدواى پيشكەشكردنى تەواوى بەلگەنامەكانى باسكراو لە ماددهى شەشەم بەبى كەموكورى، پيويستە وهزارەت پيش 8/15 فەرمانى مۆلتە تپيدانى بۆ دەربكات، بەپيچەوانهوه به پهسهندكراو ههژمار ده كرىت.

ماددهى نۆيهەم:

يه كه م: هەر كهسيێك ياخود هەر كهسايه تيه كى مهعنهوى مۆلتەتى هەر سى قوناغ (باخچهى مندالان + بنەرەتى + ئامادەي) هەبوو دە كرى ناوى هەر سى قوناغ بكرىته كۆمەلگه (ئەم ناوه هيچ جياو كىكى ترى ناييت جگه له تازه كردهوهى سالانهى مۆلتە كه به يهك مامەلە دەبيت له برى سى مامەلە).

دووم: ئەگەر كهسيێك ياخود كهسايه تيه كى مهعنهوى خاوهنى دوو پەيمانگە يان زياتر بوو، بهمهرجيێك له يهك بالەخانه دا بون، هەموويان دە كرين به يهك پەيمانگە و به پيسپۆرييه كان دەلین (بهشى) له برى ئەوهى دوو مۆلتەتى پەيمانگە يان زياترى پييدرى و جياو كى ئەم كۆ كردهوهيهش تەنھا بۆ كاتى تازه كردهوهى مۆلتە ته كه به به يهك مامەلە له برى چەند مامەلە يهك.

ماددهى دهيهەم:

- يه كه م: ريگه به كردهوهى (قوناغى ئامادەي- تەنھا پۆلى 10) دەدریێت بهو قوتابخانهى مۆلتەتى (قوناغى بنەرەتى) يان هەيه و قوتابيانان گەيشتونە ته پۆلى (9 ي بنەرەتى)، بەرهچاوكردنى ئەم داواكار يانە:
- پشكيني ئەندازەي.
 - پشكيني تەندروستى.
 - بەلگەنامە و پروانامەى تايهت به بەرپۆه بهر و ياريدە دەرى قوناغى ئامادەي.
 - ليستى ناو و پروانامەى مامۆستايان و فەرمانبەران و كارمەندان.
 - بوونى چوار تاقىگەى زانستى (فيزيا ، كيميا ، زيندەزانى ، كۆمپيوتهر) و هۆلى هونەرى.

دوہوم: پیوستہ خاوهن قوتابخانہ لہ سالی دواتر وک ہەر قوتابخانہیہ کی دیکہ ، به پیی یاسا و رینمایہکان، مؤلہتی (قوناعی نامادہی) دہر بهینیت، به پیچہوانہوہ ریگہ پیدانہ کھی به ہلہوشاوه ہہژماردہ کریت و وہزارہتی پھروہردہ ہیچ ئیلتیزاماتیکی یاسایی بهرامبہری لہ نھستؤ ناگریت.

ماددہی یازدہہم:

یہکھم: ماوہی مؤلہت بؤ یہک سالہ، به لام دہ کریت نوی بکریتہوہ دوای جیّ به جیّ کردنی مہرجہکان به پیی یاسا و رینمای قوتابخانہ و پھیمانگہ ناحکومیہکان، لہ گہل پیدانی رسوماتی دیاری کراو.

دوہوم: پیوستہ دووسال جاریک مؤلہت نوی بکریتہوہ به پیی فؤومی ژمارہ (3) کہ لہ لایہن (به ریوہ بهرایہتی گشتی پھروہردہی پاریزگہ) نامادہ دہ کریّ به مہرجیک مامہلہی تازہ کردنہوہ کہ پیش (8/15) ی ہەر سالیک بگاتہ وہزارہت.

سیہم: نھ گہر ہەر قوتابخانہ و پھیمانگہیہ کی ناحکومی مامہلہی نوپکردنہوہ کھی کہوتہ دوای (8/15) ی ہہرسالیک، نھوا سزا دہدریت به بری (10,000,000- دہ ملیؤن) دینار. نھ گہر لہو وادہیہش زیاتر دواکہوت ریککاری یاسایی بهرامبہر قوتابخانہ و پھیمانگہی سہریچیکار دہ گریتہ بهر به پیی یاسا و رینمایہکان.

ماددہی دوازدہہم:

قوتابخانہ و پھیمانگہی ناحکومی بؤی ہہیہ دہوامی خوی بؤ ماوہی یہک سال یان دوو سالی خویندن رابگریت بؤ یہکجار، به رہزامہندی وہزارہت به پیّ ہلہوشانہوہی مؤلہتہ کہ. مہبهستیش لہم راگرتنہ باشتر کردنی خزمہتگوزاریہ پھروہردہیہکان بیت به مہرجیک خوی بهرپرسیار بیت لہ گواستنہوہی قوتابیان بؤ قوتابخانہیہ کی تر و نارہزایی به خبو کارانیشی لینہ کہوینتہوہ.

ماددہی سیزدہہم:

یہکھم: ناگریت مؤلہت به کہسیکی دیکہ بفروشریت یان تہنازولی لییکریت چ بهئاشکرا یاخود بهنہیتی.

دوہوم: گواستنہوہی خاوهنداریتی قوتابخانہ و پھیمانگہ ناحکومیہکان (نھ گہر پھسہندکرا) بهم شیوہی خوارہوہ دہبیت:

1- وەر گرتنی رہزامہندی وہزارہت.

2- دہبیت نھو کہسہی خاوهنداریتیہ کھی بؤ دہگوازیرتہوہ ہہموو مہرجہکانی یاسا و رینمای قوتابخانہ و پھیمانگہ ناحکومیہکانی تیدا بیت.

3- لہ کاتی مردن (کوچی دوایی) خاوهن قوتابخانہ/ پھیمانگہی ناحکومی، پیوستہ نھو کہسہی دہبیتہ میراتگر، ہہموو مہرجہکانی یاسا و رینمای قوتابخانہ و پھیمانگہ ناحکومیہکانی تیدابیت به پیچہوانہوہ به ریوہ بردنی قوتابخانہ و پھیمانگہ کہ لہ لایہن وہزارہتہوہ دہبیت تاکو کوتایی ہاتنی سالی خویندن، دواتر مؤلہتہ کہ ہلہدہوہ شیئہوہ.

4- پیوستہ داواکاری گواستنہوہی خاوهنداریتی لہ ریگہی به ریوہ بهرایہتی گشتی پھروہردہی پاریزگہ بؤ وہزارہت بهرزبکریتہوہ.

ماددہی چواردهہم:

- 1- گواستنهوه له بینای قوتابخانہ: پیویسته خاوهن قوتابخانہ که پیش دوو مانگ له گواستنهوهی قوتابخانہ که مامه لهی گواستنهوه کهی بکات به پیی فۆرمی ژماره (4).
- 2- ده بی گواستنهوه که بکه ویتنه ماوهی پشوی هاوین و له کاتی پرۆسهی خویندندا نه بیته.

ماددہی پازدهہم:

ده کری خاوهن قوتابخانہ و پھیمانگہی ناحکومی، ئاره زوومەندانە داوای هەلۆه شانندنه وهی مؤلته کهی بکات، به لام پیویسته قوتابخانہ که یاخود پھیمانگہ که تاکۆتایی سالی خویندن (دوای تاقی کردنه وه کانی خولی دووهم) به ردهوام بیته له دوامکردن، پاشان خاوهن داریتی ئەو قوتابخانہیہ یاخود پھیمانگہیہ ده گه پیتنه وه بۆ وهزارهتی پھروہردہ به هه موو که لوپهل و پیداو یستییه کانییه وه. له کۆتاییدا وهزارهت به پیی یاسا و رینماییه کان مامه له له گه له ئەو حالته دا ده کات.

ماددہی شاندهہم:

په کهم: - قوتابخانہی ناحکومی داده خریته، نه گهر:

- 1- له ئەنجامی راپۆرتی لیژنه ی لیکۆلینه وه، که ده رکوت توانای پابه ندبوونی به یاسا و رینماییه کانی خویندنی ناحکومی نیه.
- 2- نه گه رده رکوت به درپه وشتی تیدا کراوه، یاخود کاری حزبی و ئایینی یان ههر کاریکی دیکه که به پیچه وانہی ئەو ئامانجہ پھروہر ده بیانه یه که قوتابخانہ کهی له پیناودا دامه زراوه، به شیوه یه کی راسته وخۆ بیته یاخود ناراسته وخۆ.
- 3- به پیشبازی لیژنه ی سه ره رشتیاری تایبته یان راپۆرتی لیژنه ی بالا.

دووه م:

- 1- به مه بهستی داخستنی قوتابخانہ، پیویسته لیژنه ی تایبته له وهزارت پیک بهینریت بۆ دلنیا بوون له راپۆرتہ کان و ئەنجامی لیکۆلینه وه کان.
- 2- فه رمانی داخستنی قوتابخانہ ناحکومیه که له ههر ریکه وتیک بیته پیویسته خویندن له قوتابخانہ که به ردهوام بیته تاکۆتایی خولی دووهمی ئەو ساله ی خویندن به لام له بری خاوهن قوتابخانہ لیژنه یه کی سی سه ره رشتیاری له لیژنه ی سه ره رشتیاری تایبته قوتابخانہ که به رپوه ده بن و هه موو خه رجی ئەو قوتابخانہ یه له ئەستوی خاوهن قوتابخانہ که ده بیته و سوود له بری که فاله ی مسوگهر و بری ئەو پشکانه ی خویندن که ماون وه رده گیریت بۆ به رپوه بردنی قوتابخانہ .
- 3- ههر قوتابخانہ یه که له ماوه ی سالیک (سی-3 سه رپیچی) له سه ر تو مارکرا، به پیی حاله کانی (1 ، 2) ی سه ره وه داده خری.
- 4- ههر قوتابخانہ یه که ژماره ی سه رپیچییه کانی له ماوه ی پینج سالی له دوای یه که گه شته (6 سه رپیچی) به پیی حاله کانی (1 ، 2) ی سه ره وه داده خری.

ماددهی بیست و دووهم:

یه کهم: بهمه بهستی سهرپهرشتی کردن و بهدواداچوونی کاری قوتابخانه ناحکومییه کان نهم لیژنه و پیکهاته کارگیرانه پیکدین: لیژنه‌ی بالای مؤلته ، لیژنه‌ی بهدواداچوون.

دووهم: کاره کانی لیژنه‌ی بالای مؤلته بریتین له:

- 1- دانانی پلانی سالانه‌ی مؤلته تدان.
- 2- هموار کردنه‌وی یاسا و رینماییه کان نه گهر پیویست بوو.
- 3- وردبینی مامه‌له کانی پیدانی مؤلته.
- 4- هر کاریکی دیکه‌ی تاییهت به مؤلته تدان.

سییهم: کاره کانی لیژنه‌ی بهدواداچوون بریتین له:

- 1- بهدواداچوون بو کیشه ههنووکه‌یی و به په له کان.
- 2- بهدواداچوون بو راپورته کانی هه‌لسه‌نگاندنی سهرپهرشتیاران و نهو راپورتانه‌ی دی که ده‌گه‌نه وهزارهت و پیویستیان به بهدواداچوون هه‌یه.
- 3- هر کاریکی تر نه گهر پیویستی به بهدواداچوون هه‌بیست.

چوارهم: له به‌رپه‌برایه‌تی گشتی پهروهده‌ی پاریزگه کان لیژنه (یان یه‌که‌ی) سهرپهرشتیاری تاییهت به قوتابخانه ناحکومییه کان پیکدیت. نهم لیژنه‌یه (یه‌که‌یه) پیویسته سهرپهرشتیاریکی له ههموو پسرپه‌ریه کان تیدا بیت بو (30) قوتابخانه‌ی ناحکومی، وه نه گهر ژماره‌ی قوتابخانه کان لهو ژماره‌یه زیاد‌ی کرد ، ژماره‌ی سهرپهرشتیاران زیاد ده‌کات به‌پی قوناغه کانی خویندن.

کاره کانی نهم لیژنه‌یه (یه‌که‌یه) بریتی ده‌بیست له:

- 1- سهرپهرشتی کردنی کارگیری قوتابخانه کان (سالی سی جار به‌لای کهمه‌وه).
- 2- سهرپهرشتی کردنی ماموستایان به‌پی پسرپه‌ریان جگه له‌وانه‌ی وانه کانی زمانی تاییهتی و وانه زانستییه کانی قوتابخانه بیانی و نیوده‌وله‌تییه کان ده‌لیته‌وه.
- 3- پیشنیاری پیکه‌تانی لیژنه کانی لیک‌ولینه‌وه.
- 4- پشکینی قوتابخانه ناحکومییه کان پیش وه‌گرگرتی مؤلته.

پنجهم: پیکهاته کارگیریه کان:

- 1- به‌رپه‌برایه‌تی قوتابخانه و پهیمانگه ناحکومییه کان / له‌دیوانی وهزارهت.
- 2- هوبه‌ی قوتابخانه و پهیمانگه ناحکومییه کان / له به‌رپه‌برایه‌تی گشتی پهروهده کان.

ماددهی بیست و سییه م :

- 1- مامۆستایانی وانه کانی (کوردی، عه‌ره‌بی، ئینگلیزی، تورکمانی، سریانی، پەرورده‌ی ئایینی، کۆمه‌لایه‌تی) و یاریده‌ده‌ری دانراو به‌شیوه‌ی کاتی له قوتابخانه ناحکومییه کان و بیانی و نیوده‌وله‌تیه کان سه‌ره‌رشتی ده‌کرین له‌لایه‌ن سه‌ره‌رشتیارانی لیژنه‌ی پارێزگه.
- 2- ولاته بیانییه کان و ده‌زگا پەرورده‌یه جیهانییه کان سه‌ره‌رشتی به‌رپوه‌به‌ر و مامۆستایانی وانه تاییه‌ته‌کانی پرۆگرامی قوتابخانه بیانی و نیوده‌وله‌تیه کان ناحکومییه کان ده‌که‌ن.
- 3- لیژنه‌ی (یه‌که‌ی) سه‌ره‌رشتیکردنی پارێزگه ، سالانه باخچه و قوتابخانه و پهیمانگه ناحکومییه کان هه‌لده‌سه‌نگییت (له‌هه‌موو روویه‌ک) به‌پێی فۆرمی تاییه‌ت و نه‌جمه‌که‌ی به‌رزده‌کاته‌وه بو ب.گ. پ. پارێزگه و وه‌زاره‌ت پێش 7/1 ی هه‌موو سالیک.
- 4- ولاته بیانییه کان یان ده‌زگا پەرورده‌یه جیهانییه کان، سالانه قوتابخانه ناحکومییه بیانی و نیوده‌وله‌تیه کان هه‌لده‌سه‌نگین و به‌ راپۆرتیک (به‌ زمانی کوردی و زمانی ئینگلیزی) وه‌زاره‌تی لی ئاگادار ده‌که‌نه‌وه پێش 8/1 ی هه‌موو سالیک {له‌گه‌ل ره‌چاوکردنی هه‌لسه‌نگاندنی خالی (1) ی سه‌ره‌وه}.

ماددهی بیست و چواره‌م :

خواه‌نی قوتابخانه‌ی ناحکومی ناتوانییت به‌ وه‌کاله‌ت، یاخود که‌سیکی دیکه‌ راسپێری بو سه‌ره‌رشتی کردنی قوتابخانه ناحکومییه‌که، ته‌نها دوا‌ی وه‌رگرتنی ره‌زامه‌ندی وه‌زاره‌ت نه‌بییت.

به‌شی چواره‌م

ته‌لاری باخچه و قوتابخانه و پهیمانگه ناحکومییه کان و پاشکۆکانیان

ماددهی بیست و پینجه‌م :

مه‌رجه پێویستییه کانی بیانی قوتابخانه:

- 1- بیانی قوتابخانه‌ی ناحکومی سه‌ره‌ه‌خۆ بییت و به‌شورا ده‌ور دراییت.
- 2- به‌پێی ستاندارده‌کان، رووبه‌ری پێویست بو هه‌ر قوتابییه‌ک له پۆلیکدا ناییت له (1,5م²) که‌مه‌تر بییت.
- 3- فراوانی زه‌وی با‌له‌خانه کان له‌م رووبه‌رانه‌ی خواره‌وه که‌مه‌تر نه‌بییت:
 - أ. باخچه‌ی مندالان به‌ ته‌نیا له (600 م²).
 - ب. قۆناغی بنه‌ره‌تی به‌ته‌نیا له (1000 م²).
 - ج. قۆناغی ئاماده‌یی و پهیمانگه (به‌ته‌نیا هه‌ریه‌ کینکیان) له (1500 م²).

- د. باخچہ و قوناعی بنہرہتی پیکہوہ (1600 م²).
 - ه. بنہرہتی و نامادہیی پیکہوہ له (2500 م²).
 - و. کۆمہلنگہ (ھەرسی قوناعی باخچہ و بنہرہتی و نامادہیی) پیکہوہ (3100 م²).
 - ز. بینای پیمانگہ نایی هیچ قوناعیکی تری خویندنی له گەل بیت جگہ له پیمانگہی تر.
- 4- نەخشەیی ھەر قوتابخانە و پیمانگەییەکی ناحکومی ئاراستەیی ب.گ. بیناسازی دەکریت پیش پیدانی مۆلەت بۆ دلتیابوون له دروستی و گونجای له گەل پیوہرەکان.
 - 5- تەوالیتی قوتاییان ژمارەیان له (4) تەوالیت کەمتر نەبیت بۆ (100) قوتایی، ئەگەر لەو ژمارەییە زیاتر بوو پیوستە بۆ ھەر (25) قوتاییەک تەوالیتی کەمتر نەبیت، بۆ باخچەیی مندالان بۆ ھەر (20 مندالیک) یەک تەوالیت. ئەگەر رەگەزی قوتابخانە تیکەلاو بوو، دەبیت تەوالیتەکانی کوران و کچان بەجیابن.
 - 6- تەوالیتی تایبەت بەدەستەیی مامۆستایان و فەرمانبەرانەیی ھەبیت.
 - 7- تەوالیتەکان بە کاشی فەرفوری روو پۆشکرا بن.
 - 8- قوتابخانە و پیمانگەیی ناحکومی گۆرەپانی کونکریتکراوی ھەبیت بۆ بەرزکردنەوہی ئالای کوردستان، بە رووبەری (100 م²)، جگہ لە پیمانگەیی وەرزی دەبیت رووبەرەکەیی بە پێی رینمای تایبەت بیت.
 - 9- دەبی ناوی گەرم لەوہرزی زستاندا ھەبیت.
 - 10- دەبی کافتزیای ھەبیت و رووبەرەکەیی له (100 م²) کەمتر نەبیت بۆ قوتابخانە و پیمانگە، بۆ باخچەیی مندالان رووبەری له (50 م²) کەمتر نەبیت.
 - 11- کەلوپەلەکان دەبیت گونجوابن بە گۆرەیی تەمەنی قوتاییەکان.
 - 12- لە باخچەیی مندالان گۆرەپانی یاری کردنی سەرداخراو بە رووبەری (1 م²) بۆ ھەر مندالیک.
 - 13- رووبەری باخچە له (150 م²) بچوو کتر نەبیت بۆ ھەموو قوناعەکان.
 - 14- بوونی ناوی خواردنەوہی پاکژ کراو (مەقم) بە نامیری تایبەت.
 - 15- رووبەری تاقیگە زانستییەکان نایی له (50 م²) کەمتر بیت و دەبیت ھەموو پیدایستیی و کەلوپەل و نامیری تیدابیت بە پێی سیستەمی خویندن بەم شیوہیی:
- أ. بۆ قوناعی بنہرہتی دوو تاقیگە (کۆمپیوتەر، زانستەکان).
 - ب. بۆ قوناعی نامادہیی چوار تاقیگە (کۆمپیوتەر، فیزیای، کیمیا ، زیندەزانی)
 - ج. بۆ پیمانگەیی کۆمپیوتەر، یەک تاقیگەیی کۆمپیوتەر بۆ (3-سی) ھۆبەیی خویندن.
 - د. بۆ پیمانگەکانی { کارگییری و ژمیاری ، وەرزی ، ھونەرە جوانەکان ، گازوپەترۆل } یەک تاقیگەیی کۆمپیوتەر بۆ (8- ھەشت) ھۆبەیی خویندن.

- ھ. بۆ پهمانگەى نەوت، تاقىگەى تايىت بەپرۆگرامەكانى نەوت ھەيىت.
- و. لەھەموو تاقىگەىيەك، پيويستە يارىدەدەرى تاقىگە (مساعد مختبر) ھەيىت بەمەرجىك برونامەكەى لە (دبلۆم) كەمتر نەيىت و بەفەرمانبەر ھەژمار دەكرىت.
- 16- بوونى ھۆلى بۆنەكان، نايىت رووبەرەكەى لە (200 م²) بچووكزىيىت، (بۆ باخچەى مندالان نايى رووبەرەكەى لە 100 م² بچووكزىيىت).
- 17- ھۆلەكانى خويىدن لە باخچەى مندالان پيويستە لە نەھمى زەوى بن.
- 18- بوونى ژوررەكانى كارگىرى و خزمەتگوزارى وەك {بەرپۆبەر، يارىدەدەران، مامۆستايان، رابەرانى پەروردهيى، فريಾಗوزارى تەندروستى}.
- 19- بۆ پهمانگەى ھونەرە جوانەكان، پيويستە ھۆلى كۆژەن و ژوررە تاكژەنەكان و ھۆلى شانۆ و ژوررە تايىتەكانى ماكياز و ويئەكيشان ھەبن بە پيى رېنمايى ھونەرييەكان.
- 20- بوونى كتيبخانە بەمەرجى ژمارەى سەرچاوەكان لە (500 سەرچاوە) كەمتر نەيىت و ريزەى سەرچاوە كوردییەكان لە 10% كۆى گشتى سەرچاوەكان كەمتر نەيىت. نايىت رووبەرى كتيبخانە لە (50 م²) كەمتر يىت.
- 21- رەچاوى ھاتووچۆى كەسانى خاوەن پيداويستى تايىتە بكرىت.
- 22- ھەموو كەلوپەل و ھۆيەكانى ساردكەرەو و گەرمكەرەو و سەردەميانەبن.
- 23- ئامپىرى داتاشۆ چەسپاويىت لە ھۆبەكانى خويىدن و تاقىگەكان.
- 24- دینەمۆى كارەبا (مولدە)ى تايىتەتى خۆى ھەيىت بەمەرجىك تواناى پيدانى زياتر لە (25 ئەمپىرى) ھەيىت (بۆ باخچەى مندالان تواناى پيدانى لە 10 ئەمپىرى كەمتر نەيىت).
- 25- پيويستە تۆرى ئىنتەرنىت ھەيىت، بەمەرجى توانايان لەم پراڻەى خوارەو ھەيىت:
- أ. باخچەى مندالان: (1) ميگابايت.
- ب. قۇناغى بنەرەتى: (2) ميگابايت.
- ج. قۇناغى نامادەيى و پهمانگە: (3) ميگابايت.
- 26- ھەموو قوتابخانەيەكى ناحكومى پيويستە خاوەن مالپەرى ئەلكترونى خۆى يىت.

ماددەى بىست و شەشەم:

- 1- ئەو قوتابخانە ناحكومىيانەى پيش سالى خويىدنى 2017/2016 مۆلتەتيان وەرگرتو، پيويستە بۆ سالى پينجەمى تەمەنيان بنە خاوەن تەلارى تايىتەتى خويان بەنەخشەى بيناى پەروردهيى و بۆ پهمانگە ناحكومىيەكانيش لە سالى سيىبەمى تەمەنيان. ھەر و ھا دەيىت بەپيى ئەم رېنمايىانە دروست بكرين.

- 2- ئەو قوتابخانه ناحكومىيەكانى پېش سالى خويئندى 2017/2016 مۇلتەتيان وەرگرتو، پېويستە خاوەنداريتى قوتابخانه كانيشيان بگورن بۇ كەسانى نافەرمانبەر (كور، كچ، هاوسەر، خوشك، برا، باوك، دايك).
- 3- لەكاتى جييه جي نەكردنى هەريەكيك لە مەرجه كانى سەرەو بەپېچەوانەو تەواناى وەرگرتنى قوتابى تازەيان نايبت.

ماددهى بېست و جەوتەم:

كارگيرى قوتابخانه ناحكومىيەكان بۇيان هەيه سوود لە بيناى قوتابخانهى خويان وەر بگرن لەدواى تەواوبوونى دەوام، لەكاتى پشووەكان بۇ كارى پەروردهي و فير كردن، بەمەرجيك رەزامەندى بەرپو بەرايەتى گشتى پەروردهى پاريزگە وەر بگرن.

بەشى پېنجەم

دەستەى كارگيرى و فيركارى و فەرمانبەران

ماددهى بېست و هەشتەم:

لەسەر خاوەن باخچه و قوتابخانه و پهمانگە ناحكومىيەكان پېويستە دەستەى كارگيرى و مامۇستايان بەم شيوەى خاوەن دابەزىنن:

يەكەم: بەرپو بەر:

- 1- پروانامە كەى لە بەكالۆريۆس كەمتر نەببەت.
- 2- پسيپۆرپە كەى لە سنوورى پسيپۆرى مامۇستايان بېت.
- 3- ماوەى خزمەتى لە بواری پەرورده لە (5 سال) كەمتر نەببەت لە كەرتى تايبەت يان گشتى (بۇ باخچه كان لە 3 سال) كەمتر نەببەت.
- 4- شياو بېت لە رووى پەرورده يەو.
- 5- لە كاتى دانان و لادانى پېويستە (ب.پ. قەزا) ي لى ئاگادار بكرپتەو.
- 6- خاوەن قوتابخانهى ناحكومى بۇى هەيه بېتە بەرپو بەرى قوتابخانه كەى بەپېى مەرجه كانى بوون بە بەرپو بەر.

دووهم: ياريدە دەرى بەرپو بەر:

- 1- بەلایەنى كەم هەلگىرى پروانامەى دېلۆم بېت بۇ باخچهى مندالان و قوناغى بنەرەتى (بازنەى يەكەم و دووهم)، وە هەلگىرى پروانامەى بە كالۆريۆس بېت بۇ قوناغە كانى دیکه.
- 2- شياو بېت لە رووى پەرورده يەو بۇ كارى مامۇستايى.
- 3- لانی كەم دوو سال خزمەتى هەببەت لە بواری پەرورده و كارگيرى لە كەرتى تايبەت يان گشتى.
- 4- ژمارەى ياريدە دەرى بەرپو بەر لە قوتابخانه لۆكالىيە كان بە گویرهى سيستەمى وەزارەت دەببەت، لە قوتابخانه بيانى و نيو دەولتەتيە كان بە گویرهى سيستەمى تايبەت بە خويان دەببەت.

5- بوونی یاریدهدهری کارگیری بهی پیوسته.

6- نهگه ره گهزی قوتابخانه تیکه لاور (کوران و کچان) بو، پیوسته ره گهزی بهرپوه بهر و یاریدهدهر جیاوازبن له به کتری.

سییه ماموستا:

1- لانی کهم هه لگري پروانامه ی دبلوم بیت بو باخچه ی مندالان و قوناعی بنه رته ی (بازنه ی به کهم و دووهم).

2- لانی کهم هه لگري پروانامه ی به کالور یوس بیت بو قوناعی بنه رته ی (بازنه ی سییه م) و قوناعی ناماده یی و پهیمانگه.

3- شیاویت له پرووی پەرورده ییه وه بو کاری ماموستایه تی.

4- پسپوریت له وانه ییه دهیلته وه.

5- باشتره ماموستایانی وانه ی کومپیوتره خاوه ن پروانامه ی (ICDL) بن.

6- باشتره ماموستایانی وانه ی زمانی ئینگلیزی خاوه نی به کیک له پروانامه جیهانییه کانی بواری زمانی ئینگلیزی وهک

(IELTS ، TOEFL...هتد...) بن.

چوارهم: ده کری ماموستای حکومی به شیوازی خواستن (اعارة) بگوازرتنه وه بو قوتابخانه ی ناحکومی وهک بهرپوه بهر یان

یاریدهدهر یان ماموستا ، به مهرجیک ماوه ی خواسته که ی له (5 سال) زیاتر نه بییت {به پیی یاسای ژماره (11) ی راژه ی

مهده نی عیراقی سالی (1960)}.

مادده ی بیست و نویه م:

1- ناییت ریژه ی ماموستایانی میلک له و قوتابخانه له 80% که متر بییت.

2- ناییت به شه وانه ی ماموستایان له و قوتابخانه، له به شه وانه ی ماموستایانی قوتابخانه حکومییه کان زیاتر بییت.

مادده ی سییه م:

به کهم: ریگه به ماموستایانی قوتابخانه و پهیمانگه حکومییه کان ده دریت بو وتنه وه ی وانه له قوتابخانه ناحکومییه کان به گویره ی

مادده ی (شه شه م و حه وته م) له یاسای ریککاری فه رمانبه رانی ده ولته ت و که رته ی گشته ی ژماره (14) ی سالی

(1991) ی هه موارکراو، به مهرجیک دوا ی دهوامی فه رمی خوی بیت و کاریگه ری له سه ر ئاست و تواناکه ی

نه بییت و ریژه یان له کوی گشته ی ماموستایان له ناو قوتابخانه ناحکومییه که له 20% زیاتر نه بییت.

دووهم: فه رمانبه رانی و هزارة تی پەرورده و هزارة ته کانی تر بویان هه یه دهوام بکه ن له قوتابخانه ناحکومییه کان به گویره ی

مادده ی (شه شه م و حه وته م) له یاسای ریککاری فه رمانبه رانی ده ولته ت و که رته ی گشته ی ژماره (14) ی سالی

(1991) ی هه موارکراو، به مهرجیک دوا ی دهوامی فه رمی خویان بیت و کاریگه ری له سه ر ئاست و توانایان نه بییت.

سییه م: سه ر په رشتیاریانی پەرورده یی و پسپوری بویان نیه وهک دهسته ی کارگیری یان فه رمانبه ر یان به شیوه ی وانه بیتر

کار بکه ن له قوتابخانه ناحکومییه کان.

چوارهم: فهرانبه رانی بهرپوهه رایه تی و هوبه کانی قوتابخانه و پهیمانگه ناحکومییه کان بویان نیه وهک بهرپوهه ر و یاریده دهر کار بکه ن له قوتابخانه و پهیمانگه ناحکومییه کان.

پینجه م: ریگه به بهرپوهه ر و یاریده دهری باخچه و قوتابخانه و پهیمانگه حکومتی کان دهریت بؤ وتنه وهی وانه له قوتابخانه ناحکومییه کان به گوریهی مادهی (شه شه م و هه وته م) له یاسای ریگکاری فهرانبه رانی دهولته و کهرتی گشتی ژماره (14) ی سالی (1991) ی هه موار کراو، به مهرجیک دوی دوامی فهرمی خوی بیت و کاریگه ر له سه ر ناست و توانای نه بیت.

شه شه م: ریگه ندریت به بهرپوهه ر له باخچه و قوتابخانه و پهیمانگه حکومتی کان وهک بهرپوهه ر یان یاریده دهر کار بکه ن له قوتابخانه ناحکومییه کان.

مادهی سی و یه که م:

له سه ر خاوه ن قوتابخانه ناحکومییه کان پیوسته:

1- وینه یه کی ره سه نی په سند کراوی پروانامه ی دهسته ی ماموستایان و فهرانبه ران (میلاک) له گهل ژیانامه یان پیشکesh به بهرپوهه ر رایه تی گشتی پهروه ده ی پاریزگه بکات بهر له دهسته به کاربوونیان.

2- پشتگیری ماموستا و فهرانبه رانی نامیلاک پیشکesh به بهرپوهه ر رایه تی گشتی پهروه ده ی پاریزگه بکات بهر له دهسته به کاربوونیان.

مادهی سی و دووه م:

له سه ر خاوه ن قوتابخانه ناحکومییه کان پیوسته وینه یه کی ره سه نی په سند کراوی یاسایی گری بهستی دهسته ی ماموستایان و فهرانبه ران پیشکesh به بهرپوهه ر رایه تی گشتی پهروه ده ی پاریزگه بکات پیش دهستی کردنی سالی خویندن له گهل نه و گورانکاریانه ی کهوا له میلاک رووده دن.

مادهی سی و سییه م:

1- پیوسته قوتابخانه ناحکومییه کان خولی راهینان بکه نه وه بؤ ماموستایانی میلاک له سه ر خه رچی خویان به سوود وهرگرتن له سه نته ره کانی راهینانی نه هلی موله تدر او.

2- پیوسته قوتابخانه ناحکومییه کان خولی سالانه ی راهینان بکه نه وه بؤ ماموستا وانه بیژه کانیان.

3- پیوسته ماموستا تاکو پروانامه ی به شداریکردنی خولی شیاندنی نه بیت، دهسته به کار نه بیت. نه م خولانه دهرچووانی (کولیزه کانی پهروه ده و بنیات، پهیمانگه کانی سه ر به و هزاره ت) ناگریته وه.

مادهی سی و چوارهم:

موله تی ناسایی ماموستایان و فهرانبه رانی قوتابخانه ناحکومییه کان به لای که م نابی که متریت له موله تی ناسایی ماموستایان و فهرانبه رانی قوتابخانه و پهیمانگه حکومتی کان، ده بیت له گری بهستی نیوان قوتابخانه و پهیمانگه ناحکومییه کان له گهل ماموستا نماژه ی بی کرایت.

ماددهی سی وینچهم:

بەرپۆه بهری قوتابخانہ ناحکومیہ کان بهرپرسن له ههموو کاره پەروردهیی و هونهری و کارگێری و داراییه کان و جی به جی کردنی یاسا و رینمایه کانی قوتابخانہ کان.

ماددهی سی و شه شهه:

دهبی خاوهن قوتابخانہ ناحکومیہ کان ئەم کهسانهی له خواره وه دیاری کراون دامه زینن به بی پی پیستی قوناعه کان:

1- کارمندی تهندرستی: به مهبهستی فریاگوزاری تهندرستی سه ره تایی ، بروانامه و پسرپۆریه که ی له بواری تهندروستیدا بیست.

2- بۆ ئەو قوتابخانانهی ژماره ی قوتاییانی له (300 قوتایی) زیاتره، دهبی گری بهست له گهل پزیشکیک بکریت بۆ سهردانی قوتابخانہ که ههفتهی جاریک.

3- راستگری کنبیخانہ.

4- رابهری پەروردهیی یان توپزهری کۆمه لایهتی: پیوسته خزمهتگوزاری رابهری پەروردهیی و توپزهری کۆمه لایهتی له قوتابخانہ ناحکومیہ کان هه بیست به تیکرای یهک رابهر بۆ (150) قوتایی ، ئەگه هاتوو ره گهزی قوتابخانہ تیکه لاو بوو، پیوسته بۆ ههردوو ره گهز رابهری پەروردهیی یان توپزهری کۆمه لایهتی تاییه تی هه بیست.

5- چاودیر: بۆهه (20) بیست منداڵ یهک چاودیر.

6- ریکخهه: کهسیک دامه زریت وه کو ریکخهه له گهل بهرپۆه به رابه تی پەروردهی پارێزگه و لایه نه په یوه ندیداره کانی دیکه و وهزاره تی پەرورده، به مهربجیک ئەو کهسه دانیشتووی هه ریمی کوردستان بیست و هه لگری بروانامه ی ناماده یی بیست به لایه نی که مه وه و زمانی کوردی به باشی بزانیست.

7- کارگوزار: یهک کارگوزار بۆ (چوار پۆل)، یاخود مۆرکردنی گری بهست له گهل کۆمپانیاکانی پاک کردنه وه.

8- نووسه ر (= تۆمار نووس) و ژمیریار و کارمهندانی تر به پی پی پیستی.

ماددهی سی و جهوتهم:

مامۆستا کوردستانیه کان (که هاوالاتی عیراقین و رینمای دامه زراندن دهیانگریته وه) ده توانن داوای دامه زراندن بکهن به شیوه ی خواستن به پی یاسای ژماره (14) و رینمایه کانی وهزارهت.

ماددهی سی و هه شتهه:

قوتابخانہ ناحکومیہ کان پیوسته بری دهسته بهری کۆمه لایه تی (الضمان الاجتماعي) ههموو ئەو کارمهندانه دهسته بهر بکهن به مهبهستی هه ژمارکردنی خزمه ته کانیان (دانی بری دهسته بهری کۆمه لایه تی ئەو کارمهندانه ناگریته وه که مووچه خۆری میرین).

بهشى شهشهم

پرؤگرامه كانى خویندن و تاقیکردنه وهكان و وهگرتن

و گواستنه وهى قوتابیان

ماددهى سى و نؤیهه:

قوتابخانه ناحكومييه كان بؤيان ههیه ههر پرؤگرام و پهرتوو كيكى خویندن بخوینن وهك وانهیه كى زیده كى سهربارى پرؤگرامه سهره كیبه كانیان، بهمه رجیک رهزامه ندى پیشوه ختهى وهزارهت وهرگریت (له بهرپوه بهرایه تی گشتی پرؤگرام و هؤیه كانی فیرکردن و چاپه مهنیه كان) و نمره كانیان ههژمار ناکریت بؤسهر تیكرای نمره قوتابیان و کار لهئه نجامی دهرچوونى قوتابیان نه کات.

ماددهى چلهه:

قوتابخانه ناحكومييه كان سهرپشکن به خویندن بهشه وانهى زیاتر له ههر بابته تیک لهو بهشه وانهى له لایهن وهزارهت بؤيان دیاری کراوه، بهشپوهى بهردهوام له ههفتهیه کدا، یاخود بهشپوهى پچرپچر، بهمه رجیک کاریگهرى نه بیئت لهسهه کهمکردنه وهى بهشه وانه كانی دیکه.

ماددهى چل و یهکهه:

یهکهه: وانه كانی (زمانى کوردی، زمانى عهره بى، زمانى ئینگلیزى، پهروردهى ئاین، کۆمه لایه تی) بههه مان پرؤگرامى وهزارهت ده بى بخویندریت له قوتابخانه بیانیه كان. خویندنى نهو بابته تانه به پى رېنمايیه كان ده بیئت که تاییه تمه ندى و جور و سیسته می نهو قوتابخانانه له بهرچاو ده گریت.

دووهه: قوتابخانه نیوده وله تیهه ناحكومييه كان ده توانن پرؤگرامى وانه كانی (زمانى کوردی، زمانى عهره بى، زمانى ئینگلیزى) تاییهت به خوینان ناماده بکهه و بخوینن دوای وهگرتنى رهزامه ندى بهرپوه بهرایه تی گشتی پرؤگرام و هؤیه كانی فیرکردن و چاپه مهنیه كان. خویندنى نهو بابته تانه به پى رېنمايیه كان ده بیئت که تاییه تمه ندى و جور و سیسته می نهو قوتابخانانه له بهرچاو ده گریت.

سییهه: وانه كانی (پهروردهى ئاین، کۆمه لایه تی) به پرؤگرامى وهزارهتى پهرورده بههه مان زمانى سهره كى قوتابخانه ده بیئت.

ماددهى چل و دووهه:

یهکهه: سالنامهى قوتابخانه ناحكومييه لو کاله كان نابى کهمتر بیئت له سالنامهى وهزارهتى پهرورده و تاقیکردنه وه کانیشیان هاوکات بیئت له گهل تاقیکردنه وه گشتیه كان.

دووهه: قوتابخانه ناحكومييه بیانى و نیوده وله تیهه كان سالنامهى خویندنى تاییهت به خوینان ده بیئت که پهسه ندرکراوه له لایهن دهزگا نیوده وله تیهه که و وهزارهتى پهرورده پیش وهگرتنى مۆلهت.

سییهه: پیویسته پیش (7/1) سالنامهى خویندن پهسه ندرکرت بؤ ههردوو خالى سهره وه.

ماددەى چل و سېيەم :

لەدوای تېپەربوونى دوو ھەفتە لە كۆتايى ھاتنى سالى خويىدن، پيوستە لەسەر قوتابخانە ناھكومييەكان (لۆكال و بيانى و نيودولەتى) ئەنجامى كۆتايى قوتايان، بەسى دانە بدن بە بەرپۆبەرايەتى پەروەردەى قەزا { پەيمانگانىش دەينيرن بۆ ب.گ. ھەلسەنگاندن و ئەزمونەكان } بەشپۆھى (بۆردى تاقي كوردنەوھ) پاش پەسەندكردنى لەلايەن ليژنەى سەرپەرشتياري خويىدننى ناھكومي پارێزگە.

ماددەى چل و چوارەم :

لەكاتى دەستەبەرنەكردنى كرتى خويىدن، پيوستە رېنگەى ياسايى بگيرتتە بەر بۆ وەرگرتنى ئەو برە پارانە و نابى قوتايى بى بەش بكرى لە مافەكانى { دەوامكردن ، بەشداريكردن لە تاقي كوردنەوھكان، ... ھتد... } بەرامبەر ئەم سەرپيچى يە.

ماددەى چل و پينجەم :

1- قوتابخانە ناھكوميەخۆمالييەكان :

أ. پروانامەكانيان ھەمان پروانامەى قوتابخانە و پەيمانگە حكوميەكانە لە ھەموو قوناغەكان.

ب. سيستمەى تاقي كوردنەوھكانيان ھەروەك سيستمەى تاقي كوردنەوھى قوتابخانە و پەيمانگە حكومي يەكان دەبيت .

ج. ھەمان پسوولەى پروانامە فەرمييەكانى وەزارەت بەكاردەھيئن لەكاتى گواستنەوھ و بەدەستھيئانى پروانامە بەزمانى كوردى.

د. دەرچوانى پۆلى (12) ھاوتا لەگەل قوتاييانى قوتابخانە حكوميەكان كيپر كى دەكەن بۆ وەرگرتن لە پەيمانگە و زانكۆحكومي و ئەھلييەكانى ھەريم.

2- قوتابخانە ناھكوميە بيانبيەكان :

أ. پروانامەكانيان ھەمان پروانامەى ئەو ولاتانە دەبيت كەپەپرەوى دەكەن.

ب. سيستمەى تاقي كوردنەوھكانيان ھەمان سيستمەى ئەو ولاتە دەبيت كەپەپرەوى دەكەن.

ج. فۆرمى پروانامەى گواستنەوھ و بەدەستھيئانى فەرمى وەزارەت بەكارناھيئن بەلكو پروانامەى ولاتەكەى خويان بەكاردەھيئن.

د. لەكاتى گواستنەويان بۆ قوتابخانەبەكى ديكەى كوردستان كە جياوازە لە پرۆگرام و سيستمە، پيوستە پروانامەكەيان ھاوتا بكرت لە وەزارەت (لەلايەن بەرپۆبەرايەتى گشتى ھەلسەنگاندن و ئەزمونەكان) بۆديارى كردنى نمرە و ئەو پۆلانەى لىي وەردەگيرن. پيوستە پيش دەستپيكردننى تاقيكوردنەوھكانى (وهرزى يەكەم) ھيئانى پروانامەكە و بەراپەركردنى كۆتايى ھاتيبت.

3- قوتابخانہ ناحکومیہ نیودہولہتیبہکان:

- ا. پروانامہکانیان ہمان ئو پروانامہیہ دەبیت کہ دەزگا نیودہولہتیبہ کہ باوہری پیکردوہ.
- ب. بەشداری تاقی کردنہوہ جیہانبیہکان دەکەن وەک { IB , SAT2 , SAT1, AS Level , A Level , O-Level , AP, GCSE , IGCSE , GCE-AL, SL , IB-HL, SL } و هاوشیوہکانی.
- ج. فۆرمی پروانامہی تایبەت بە دەزگا نیودہولہتیبہ کہ بەکار دەھینن، بە لۆگزی فەرمی ئو دەزگایانہ.
- د. لەکاتی گواستنەوہیان بو قوتابخانەییہکی دیکەیی ہەریم کہ جیاوازی لە پروگرام و سیستم، پیوستە پروانامە کہ لە وەزارەت هاوتای بکریت (لەلایەن بەرپۆرەبەرایەتی گشتی ھەڵسەنگاندن و ئەزمونەکان) بو دیاری کردنی نمرو و ئو پۆلانەیی لئی وەر دەگیرین. پیوستە پیش دەستپیکردنی تاقیکردنەوہکانی (وہرز یە کہم) ھینانی پروانامە کہ و بەراہەر کردنی کۆتایی ھاتیبیت.

4- قوتایی گہراوہ یان بیانی کہ ھاتۆتہ ہەریم، ئەم ئاسانکاریانہی خواوہوہیان بو دەکری:

- ا. کہمترین نمروی دەرچوونیان بەرپۆرہی 20% دەبیت لە وانەکانی (کوردی ، عەرەبی) لە سالی یە کہم. بو سالی دووہمی گہرانہوہیان بو ہەریم، دەبیت بە 30% و بو سالی سیہم و چوارہم دەبیت بە 40%. لە سالی پینجہمدا، وەک ھەر قوتاییہکی ہەریم مامەلہی لە گەل دەکری لەو دوو وانہیہدا. لەماوہی چوار سالی یە کہم لە گہرانہوہیان، ئەگەر گەیشتنہ پۆلی (12)، دەبەخشرین لە تاقی کردنہوہی ھەردوو زمانی (کوردی ، عەرەبی) و بو سالی پینجہم و شەشہم پیوستە لە تاقی کردنہوہی گشتی ئو دوو وانہیہدا کہمترین نمروی دەرچوون بە رپۆرہی (50%) بە دەست بەین ، بەلام بو کپیرکی چوونہ زانکو و پیمانگاکان ھەژمار ناکریت.
- ب. ئەگەر قوتاییہ کہ لە خویندنی عەرەبی ھاتبوو یان زمانی عەرەبی لەسی زمانہ سەرہکیہ کہ بوو لەو قوتابخانہیہ، خالی (أ) ی سەرہوہ تەنھا وانہی کوردی دەگریتہوہ.
- ج. قوتابخانہ ناحکومیہکان بەرپرسن لەبەھیز کردنی ئو قوتاییانہ لەو وانانہی تیایدا لاوازن.
- د. دەکری وەلامدانہوہی پرسیارہکانی تاقی کردنہوہکانی رۆژانہ و مانگانہ و کۆتایی ناو قوتابخانہ لەوانەکانی (پەرورہی ئاین، کۆمەلایەتی) بەو زمانہ بیت کہ قوتاییہ کہ دەیزانیت.
- ھ. قوتایی گہراوہ، بەو قوتاییہ دەلین کہ زیاتر لەسی سال بیت ہەریمی بەجی ھیشتیبت و لەو ولاتەش پۆلیکی خویندنی بری بیت. قوتایی بیانیہ بەو قوتاییہ دەلین کہ لەدەرہوہی ہەریم لەدایکبوویت و بیہوی لە کوردستان درپۆرہ بە خویندنی بدات.
- و. تەنھا ئو قوتاییانہ بویان ھییہ لەخویندنی عەرەبی بخوینن کہ لەولاتیکی عەرەبی یان لە قوتابخانہیہکی زمانی عەرەبی ھاتن یاخود دایک یان باوکیان بە (رہگەز عەرەب) بن.
- ز. ئو قوتاییانہی بە زمانی کوردی نادوین پروگرامی زمانی کوردی تایبەت دەخوینن بو ماوہی دوو سال بەھمان شیوہ بو زمانی عەرەبی بەرپەچاو کردنی:

- 1- غرهی دهرچوون به ریژهی 50% بیټ.
- 2- بۆ قوتابی گهراوه و بیانی، لهبری دووسالی گهراوه ههژمار ده کریت که ریژه کهی (20% و 30%) به بۆ دووسالی دواتریش ریژهی 40% وهك خوی ده مییته وه.

ماددهی چل و شه شه م:

قوتابخانه و پهیمانگه ناحكومييه كان بۆیان نیه قوتابی بهی دهوامکردنی بهردهوام (واته بهشیوهی الأنتساب) وهر بگرن.

ماددهی چل و حهوتهم:

وزارهتی پهروهده (ب.گ. ههلسهنگاندن و ئەزموونه كان) تاكه لایهنی په یوه نداره به پیدانی پروانامه ی فهرمی.

ماددهی چل و هه شته م:

سه بارهت به وهرگرتنی قوتابیان:

1- قوتابخانه ناحكومييه لوكاله كان، به دهرن له مهرج و پیوه ره کانی وهرگرتن که و هزارهت پهیرهوی ده کات له قوتابخانه حكومييه كان وهك (سالانی كهوتن ، ته مهن: له كه مترین ته مهنی قوتابخانه ناحكومييه كان كه مترین نه بیټ (به تایبهتی پۆلی یه كه می بنه ره تی نابیټ له شهش سال كه مترین بۆ وهرگرتنیان)، قوتابی دهره کی ، قوتابی خویندنی ئیواران).

2- قوتابخانه ناحكومييه بیانی و نیوده ولته تیه كان، پهیرهوی سیستمی وهرگرتنی تایبهتی خویان ده که ن که پیشتر په سه نده کراوه له و هزارهت پیش وهرگرتنی مۆلهت.

ماددهی چل و نویه م:

قوتابخانه ناحكومييه كان (جگه له بیانی و نیوده ولته تیه كان) پیویسته سالانه پیش مانگی تشرینی یه که م لیستیك به ناو و ته مهنی قوتابیانی قوتابخانه که بنیرن بۆ (بهر یوه به رایه تی گشتی پهروهده ی پارێزگه) بۆ په سندن کردنی. دوایی په سه نده کردنی نهو لیسته نابی هیچ قوتابه کی تر وهر بگرن (جگه له حاله تی پیویسته نه بیټ).

ماددهی په نجایه م:

به لگه نامه کانی پیویسته بۆ وهرگرتنی قوتابی له قوتابخانه ناحكومييه كان، هه مان نهو به لگه نامه ن که داوا کراون له قوتابخانه حكومييه كان بهر په چا و کردنی نه م خالانه ی خواره وه بۆ نهو قوتابیانه ی له دهره وه ی ههریم دین (یان ناسنامه یان سه ر به ههریم نیه):

- 1- پروانامه ی دهره وه ی ههریم بهر بهر کراو له و هزارهت (له لایه ن ب.گ. ههلسهنگاندن و ئەزموونه كان).
- 2- کۆبی پاسپۆرت.
- 3- به لگه نامه ی نشینگه (اقامة).
- 4- به لگه نامه ی پشکینی ته ندروستی.

ماددهی په نجا و یه کهم:

زۆرتین ریزهی نه هانتی رینگه پیدراو بو قوتاییان له قوتابخانه ناحکومیه لوکاله کان هه مان ریزهی نه هانتی قوتاییانه له قوتابخانه و پهیمانگه حکومیه کان، به لام له قوتابخانه ناحکومیه بیانی و نیوده ولته تییه کان به پیی سیستمی تاییه تی خویان ده بیته که پیش و هرگرتنی مؤلته له و هزارهت په سه ند کراوه.

ماددهی په نجا و دووهم:

یه کهم: گواستنه وهی قوتاییان له قوتابخانهی حکومی بو قوتابخانهی ناحکومی و پهیمانگهی حکومی بو پهیمانگهی ناحکومی به پیی هه مان جوړ و بهش ناساییه.

دووهم: گواستنه وهی قوتاییان له قوتابخانه ناحکومیه کانه وه بو قوتابخانه حکومیه کان و پهیمانگهی ناحکومیه کان بو پهیمانگهی حکومیه کان به پیی هه مان جوړ و بهش، به پیی رینماییه کان و ره چاو کردنی مهرجه کان و ته مه ن ده بیته.

سییه م: گواستنه وهی قوتاییان له نیوان قوتابخانه بو قوتابخانهی ناحکومی و پهیمانگه بو پهیمانگهی ناحکومی، به پیی رینماییه کان و ره چاو کردنی مهرجه کان و ته مه ن ده بیته.

ماددهی په نجا و سییه م:

جیاوازی ته مه ن له نیوان گه وره ترین و بچوو کترین قوتایی له پۆلیکدا نابی له (5 سال) زیاتریته.

به شی حه وته م

سیسته می کارگییری و دارایی

ماددهی په نجا و چوارهم:

خاوه نی قوتابخانه واژوو له سه ر گریه سستی دامه زراندن و ده ست له کارکیشانه وه و کۆتایی هینان به کاری به رپوه بهر و ژمیاری قوتابخانه و مامۆستا و فه رمانبه ران ده کات، به پیی یاسای ژماره (14) ی سالی (2012).

ماددهی په نجا و پینجه م:

قوتابخانه ناحکومیه کان ناتوانن راسته و خو نووسراو ئاراسته ی و هزارهت بکه ن، به لکو نووسراوه کانیان ده بیته له رینگه ی به رپوه به رایه تی گشتی په روره دی پارێزگاوه بیته و دواتر به رزبکریته وه بو و هزارهت.

ماددہی شہست و پھکھم:

دھاتی قوتابخانہ و پھیمانگہ ناحکومیہکان بریتی دھبیت لہ:

- 1- کرئی سالانہی خویندنی قوتابیان.
- 2- یارمہتی و ھاوکاری و بھخشین دواى رھزامندی وھزارہت.
- 3- قازانجی بھرنامہ و چالاکیبھکانی قوتابخانہ.
- 4- فرۆشگا و کافر یای قوتابخانہ و پھیمانگہ.

ماددہی شہست و دووہم:

نابیت و ھرگرتنی کرئی خویندن لہ دووپشک کھمتربیت بھم شیوہیہی خواروہ:

- 1- پشکی پھکھم، پیش 8/15 ی ھموو سالتیک دھبیت.
- 2- پشکی دووہم، دواى دھ رۆژ لھدھستپیکردنی دھوامی و ھرزی دووہمی خویندن.
- 3- بھدھر لھو رپکھوتانہی سھرہوہ، بھخپوکار نازادہ لھ دانى ئھو پشکانہ بھجیا یان پیکھوہ لھھھر رپکھوتیکدا بیت.
- 4- پاش ئھو رپکھوتانہی سھرہوہ، قوتابخانہی ناحکومی بوی ھھیہ جھخت لھبھخپوکاری قوتابی بکاتھوہ بھ نامہ یان راستھو خو بۆ ھینانی پشکھکانی خویندن (بی ئھوہی کاریگھری ھبیت لھسھر دھروون و کھسایھتی قوتابی).
- 5- لھماوہی (15 رۆژ) لھ رپکھوتی دانى پشکی خویندن، قوتابی بوی ھھیہ پھشیمان بیتھوہ و ئھو پشکھ بھتھواوی و ھر بگرتھوہ، بھلام دواى ئھو ماوہیہ بری ئھو پشکھ دھبیتھ مولکی قوتابخانہ.
- 6- ئھو قوتابخانہ ناحکومیانہی پھپرھوی سبستھمی و ھرگرتنی تاییھت بھخویان دھکھن (بھتاییھتی بیانی و نیودھولھتیبھکان)، دھتوانن پیشتر ناوی قوتابیان تۆماربکھن و ھک خوئامادھ کردنیک بۆ سالتی دواتری خویندن.

ماددہی شہست و سیبھم:

قوتابخانہ ناحکومیہکان پیویستھ وینھیک لھپنداچوونھوہی ژمیریاری سالانہی وردبیینیکراو لھلایھن نووسینگھی وردبیینی ژمیریاری (مۆلھتدراو لھلایھن وھزارھتی دارایی) پیشکھش بھ وھزارھت بکھن لھرنگای بھرپوہبھرایھتی گشتی پھروہردھ پاریزگھ.

ماددہی شہست و چوارھم:

رسوماتی دھرھینانی مؤلھت، نوپکردنھوہی مؤلھت، زیادکردنی بھش و قوئاغھکان، گواستنھوہی خواھنداریتی (بھپیی ماددہی 13) بۆ قوتابخانہ و پھیمانگہ ناحکومیہکان بھم شیوہی خواروہ دھبیت، بھگوپڑھ پھسولھی (137):

1- رسوماتی وەرگرتنی مۆلتهت بهم برانهی خوارهوه دهبیئت بۆ یه کجار له کاتی وەرگرتنی مۆلتهتدا:

قۆناغی باخچهی مندالان:	2 000 000	دوو ملیۆن دینار
قۆناغی بنه‌ره‌تی:	8 000 000	هه‌شت ملیۆن دینار
قۆناغی ئاماده‌یی:	8 000 000	هه‌شت ملیۆن دینار
قۆناغی پیمانگه:	8 000 000	هه‌شت ملیۆن دینار

2- رسوماتی تازه کردنه‌وهی مۆلتهت (دووسال جارێک) دهبیئت به نیوهی ئەو برانهی له‌خالی (1) ی سەر‌وهه باسکراون.

3- رسوماتی زیاد کردنی قۆناغی ئاماده‌یی بۆ ئەو قوتابخانانە مۆلتهتی قۆناغی بنه‌ره‌تیان هه‌یه بریتی ده‌بیئت له‌پیدانی رسوماتی کردنه‌وهی مۆلتهتی قۆناغی ئاماده‌یی که له سەر‌وهه ئاماژه‌ی پیکراوه سەر‌ه‌رای دانی رسوماتی قۆناغی بنه‌ره‌تی.

4- زیاد کردنی هه‌ره‌شه‌یکێ نوێ بۆ پیمانگه کان به‌پێی پێویستی و‌ه‌زاره‌ت ده‌بیئت و رسوماتی کردنه‌وهی ئەو به‌شه نوێیه‌ش بریتی ده‌بیئت له (2,000,000) دوو ملیۆن دینار بۆ هه‌ره‌ به‌شه‌یکێ نوێ.

5- رسوماتی گواستنه‌وهی خاوه‌نداریتی بهم شه‌وه‌یه ده‌بیئت:

قۆناغی باخچهی مندالان:	3 000 000	سی ملیۆن دینار
قۆناغی بنه‌ره‌تی:	5 000 000	پینج ملیۆن دینار
قۆناغی ئاماده‌یی:	5 000 000	پینج ملیۆن دینار
قۆناغی پیمانگه:	5 000 000	پینج ملیۆن دینار

مادده‌ی شه‌ستا و پینجه‌م:

1- نرخ‌ی خویندن له قوتابخانه و پیمانگه کان به خواستی قوتابخانه و پیمانگه کان ده‌بیئت، به‌مه‌رجێک (نرخ‌ی خویندن) بۆ (یه‌ک قوتابی) به نه‌گۆری ب‌م‌ن‌ب‌ه‌وه تا له‌و قۆناغه به‌رده‌وام بیئت، بۆ هه‌ره قوتابییه‌کی تازه وەرگیراو نازاده له دیاری کردنی نرخ‌ی خویندن به‌مه‌رجێک بری زیادکراو له (15٪) نرخ‌ی خویندنی سالی پ‌ش‌وو زیاتر نه‌بیئت.

2- بۆ ئەو قوتابیانه‌ی پ‌ش‌ دەرچوونی ئەم رینماییه له‌و قوتابخانه و پیمانگه‌یانه وەرگیراون، پ‌ی‌و‌سته به‌هه‌مان نرخ له خویندن به‌رده‌وام بن، ئە‌گه‌ر نرخه‌کانیان زیاتر نه‌بیئت له‌وه‌ی ئیستا.

3- هه‌ره‌ بره‌ پاره‌یه‌کی تر له‌قوتابیان وەرگیریت پ‌ی‌و‌سته پ‌ش‌تر ر‌ه‌زامه‌ندی (به‌ر‌ی‌وه‌به‌رایه‌تی گشتی پ‌ر‌و‌رده‌ی پارێزگه) وەرگیریت و هه‌ک نرخه‌کانی (خواردن، گواستنه‌وه، جل‌وبه‌رگ، په‌رت‌ووک، ... هتد ...).

ماددهی شهست و شه شهم:

نرخي کتيبه کاني خویندن:

- 1- باخچه وقوتابخانه و پهیمانگه ناحکومییه خومالییه کان، بههمان نهو نرخانه دهیفرۆشنهوه به قوتایان که له وهزارهت کړیوانه.
- 2- باخچه وقوتابخانه و پهیمانگه بیانییه کان، له گهل نرخي خویندن ده بیټ.
- 3- باخچه و قوتابخانه و پهیمانگه نیوده وله تییه کان، پیویسته رهامه ندی وهریگرن به نرخي نهو کتابانه له وهزارهت (له بهرپوه رایه تی گشتی پرۆگرام و چاپه مه نییه کان) پیش نهوهی مؤلته ته که وهریگرن و ده بیټ بههمان نهو نرخانهی که په سهند کراون بیانفرۆشنهوه به قوتایان.

ماددهی شهست و جهوته م:

پیویسته گریه ستيك له نیوان قوتابخانه و که سوکاری قوتایي هه بیټ پیش نهوهی قوتایي دهست به خویندن بکات.

ماددهی شهست و هه شته م:

- 1- پابه ننده بوون بههر برکه و ماددهیه کی یاسا و رېنماییه کاني خویندن ناحکومی به سه ریچی هه ژمارده کړیت.
- 2- سزادانی ماددی یان معنهوی له دهسه لاتی وهزیری پهروهده ده بیټ به پشت بهستن به یاداشتی لیژنه ی سه ره پرشتی کردنی قوتابخانه ناحکومییه کان له سه ر ناستی پاریر گه دا.
- 3- جوړی سزاکان:

أ. سزا معنهوییه کان { ناگادار کردنهوه بو جاری یه کهم و دووهم و دواچار } که ماوهی نیوان هه ریه که یان له (ده روژ) تیپه ر نه کات، نه گهر لهو ماوهیه چاره سه ری کی شه که نه کرا یان سه ریچی تر دروستبوو، قوتابخانه که رووبه پرووی ریکاره کاني داخستن ده بیته وه.

ب. سزای لادانی کارمندان وهك (بهرپوه بهر، یاریده دهر، ماموستا، فهران بهر) به پیی جوړی سه ریچییه که ده بیټ.

ج. سزای ماددی له نیوان (10 000 000 ملیون دینار) تا کو (150 000 000 ملیون دینار) به گویره ی سه ریچییه که و له دهسه لاتی وهزیری پهروهده ده ده بیټ.

به شی هه شته م

حوکمی گشتی

ماددهی شهست و نویه م:

قوتابخانه ناحکومییه کان بو یان نیه هیچ بلا و کراوه یه که دهر بکن به بی رهامه ندی وهزارهت و لایه نه په یوه ندیداره کان.

ماددهی جهفتایه م:

- 1- پيوسته قوتابخانه ناحکومییه لؤکالهکان پهپروهوی يه کپوشي قوتابيان بکهن، له گشت قوناغهکانی خویندن. سهرپشکن بهدياری کردنی جور و رهنگی جل و بهرگهکان، بهرپهچاوکردنی باری ئابووری قوتابيان و کهلتوری گهلانی کوردستان.
- 2- قوتابخانه ناحکومییه بیانی و نیودهولتهتیهکان بهپیی سیستمی تاییهتی خویمان پهپروهوی يه کپوشي دهکهن.

ماددهی جهفتا و يهکه م:

ئه گهرخاوهنی قوتابخانهی ناحکومی (جگه له پهیمانگهکان) بهرپوهبهر نهبوو، بوی ههیه ژووریکي تاییهتی ههبيت له ناو تهلاری قوتابخانه بهلام پهيوهنديیهکانی تهنها له گهل بهرپوهبهر و ژمیريار دهبيت و بوی نیه دهست بخته ناوکاروباری قوتابخانه.

ماددهی جهفتا و دووهم:

قوتابخانه ناحکومییهکان دهتوانن له چوارچیوهی رینماییهکانی دهستهی وهبهرهینان زهوی وهبرگرن، لهدوای وهرگرتنی رهزانهندی لهسهر نهخشهی ئهاندازهی له بهرپوهبهرایهتی گشتی بیناسازی له وهزارهتی پهروهده.

ماددهی جهفتا و سییه م:

باخچه وقوتابخانه و پهیمانگه ناحکومییهکان بویان ههیه سالانه فیستیفال و ناههنگی روشنبیری و خوشی ساز بکهن.

ماددهی جهفتا و چوارهم:

جگه له ئالای کوردستان نابیت هیچ ئالایهکی تر لهسهر بینای قوتابخانه ناحکومییهکان ههلبکریت.

ماددهی جهفتا و پینجه م:

ئه گهر ناوی قوتابخانهی ناحکومی ناویکی جیهانی باوهرپینکراو (=براند) بوو، پيوسته پيشگریک یان پاشگریکی کوردی له گهل دابیت بوئهوهی جیای بکاتهوه له قوتابخانهیهکی تری هاوشپوهی.

ماددهی جهفتا و شه شه م:

قوتابخانه ناحکومییهکان ههموو یاسا و رینماییهکانی قوتابخانه حکومییهکانی ههریمی کوردستانیان لهسهرجی بهجی دهکریت لهکاتی نامازه نهکردن بهههر بابتهیک له یاسای ژمارهی (14) ی سالی (2012) و ماددهکانی ئەم رینماییه.

ماددهی جهفتا و ههوتهم م:

کار بههیچ رینماییهکی تر ناکریت دوای دهرجوونی ئەم رینماییه له وهقایی کوردستان.

هويه كاني دهركردني نهم رېنماييه (الاسباب الموجبة):

به هوى زوربوونى زمارهى قوتابخانه و پهيمانگه ناحكوميهكان له ههرېمى كوردستان و رېكخستنې پهيوهنديان له گهڼ وهزارهتي پهروهده له گشت بواره كاندا، هروهها بهسود وهرگرتن له نهموونى چهند ساله له گهڼ نهو قوتابخانه و پهيمانگه يانهدا و كهلك وهرگرتن له وهبهريئاني نيشتيماني و بياني لهم بوارهدا و دايني كردني دهرفهتي فيركردن لهرووى چهندايهتي و چونايهتبيهوه، نهم رېنماييه دهركرا.

د. پشتيوان صادق عبدالله

وهزيرى پهروهده